

«مهاجرت»، یک نمایش در ۳ پرده

نگاهی به مهاجرت و چالش‌های آن در مستندهای پرسی‌وی

سید رضا صائمی
روزنامہ نگار

یادداشت

مسائل انسانی است که صرفاً مهاجرت از آن دست مقولات و کارکرد رسانه‌ای خود همواره و کارکرد روزنمایی کرد. شبکه پرس تی‌وی از این حوزه‌ها و موضوعات مورد تحلیل قرار داده و اگر به عنوان یک مضمون اجتماعی و سیاسی و به عبارت دیگر به عنوان آسپ‌شناسی اجتماعی مورد بررسی قرار گیرد. شبکه پرس تی‌وی از این حوزه‌ها و موضوعات مورد تحلیل قرار داده و اگر به عنوان یک مضمون اجتماعی و سیاسی و به عبارت دیگر به عنوان آسپ‌شناسی اجتماعی مورد بررسی قرار گیرد.

این مساله را به عنوان یک دغدغه جدی مورد توجه قرار داده و با پخش انواع مستندهایی که به مساله مهاجرت پرداخته‌اند تلاش کرده تا این تجربه را از زوایای متفاوت مورد تحلیل قرار دهد و مخاطبان خود را نسبت به ابعاد مختلف آن آشنا کند. در این یادداشت به بازخوانی برخی از این مستندها خواهیم پرداخت که از این شبکه با موضوع مستند روی آنتن گرفته است.

« تجربه شرقی

«تجربه شرقی» (Oriental Experience) عنوان مستندی در شبکه پرس تی وی بود که داستان آدم‌هایی را روایت می‌کند که سال‌ها مستند دور از وطن و زندگی جدیدی را تجربه کرده‌اند. این مستند به کارگردانی فاطمه موسوی می‌باشد که سال ۲۰۱۸ شبکه پرس تی وی است که با چند پانجه‌واژ کشورهای مختلف همراه می‌شود و ماجرای زندگی آنها پیش از مهاجرت به ایتالیا و زمان زندگی در این کشور را به نمایش می‌گذارد. در واقع مستند «تجربه شرقی» به بررسی زندگی گذشته این افراد و زندگی امروزه آن‌ها در شهر ونیز ایتالیا می‌پردازد و داستان سرگذشت پرفراز و نشیب این پانجه‌واژان را در فضای رستورانی به همین نام بازگو می‌کند.

این مستند را می‌توان در ذیل مستندهای جنگ هم قرار داد که اگرچه به شکل مستقیم به فضای جنگ مربوط نیستند اما پیامدهای جنگ را در آنها می‌توان مشاهده کرد. مستند «مهاجرت از محور قرار داده و به روایت تحلیلی آن می‌پردازد». ضمن اینکه به واسطه همین روایت که بازنامه‌ای از راه‌پیمایی ده‌هفت‌هزار نفری که به برپراسامه از تجربه مهاجرت است نیز پرداخته می‌شود. به‌طوری که می‌توان دست کم سه فرهنگ مختلف را

که حالا به جبر مهاجرت در یک تجربه هم‌زیستانه قرار گرفته‌اند به تصویر کشید.

مستند «تجربه شرقی» تمرکزش را روی مهاجران جنگ‌زده و زندگی آنها در سیزدهمین بیکنه قرار داده که پس از آن می‌توان روایت‌های مختلفی از تحلیل‌های مردم‌گزارانه آن‌ها را خوانش‌های بحران‌فری را ردیابی کرده مستندی متفاوت درباره مهاجرت مردم خاورمیانه. مستندی که در همین محوریت موضوع (مهاجرت)، تخصص‌محور نیز هست. به این معنا که قصه آن به سه حصیت که از ادبیات فیلم می‌بینیم وابسته است. یکی از آنها خانمی ایتالیایی و اهل شهر رم که از سال‌ها پیش عاشق فرهنگ و مردم خاورمیانه بوده و سوره و فلسطین است و از طریق آداب و رسوم، موسیقی و غذای این کشورها به مردم آنها آشنا شده است. این زن به سوره می‌رود و از این طریق از آن‌ها نزدیک‌تر می‌شود و زندگی در این کشور آشنا می‌شود و سوره را به مثابه وطنش می‌بیند.

شخصیت‌های دیگر یک پسر افغانستانی است که در پاکستان زاده شده است، این پسر، مثل خیلی از مهاجران جنگ‌زده افغانستانی ترک دایر می‌کند و به اروپا و ایتالیا می‌رود.

این فرد در شهر ونیز ساکن می‌شود. شخصیت دیگر این مستند، یک مرد سوری است که سال‌ها پیش از جنگ در سوریه به ایتالیا مهاجرت کرده است. تحت شرایطی هر سه این افراد که با اهل خاورمیانه بوده یا اینکه مدت زیادی را در خاورمیانه گذرانده‌اند، با هم آشنا می‌شوند. این افراد تصمیم می‌گیرند با کمک هم یک رستوران تأسیس کنند.

غذا در اینجا معنایی فراتر از طعم و خوراکی پیدا کرده و

« عبور از گذرگاه

یکی دیگر از مستندهای پخش شده از شبکه پرس تی وی با موضوع مهاجرت، «عبور از گذرگاه» (One day crossing) بود که به شرح ماجراهای مهاجران در عبور از مرز مکزیک و گواتمالا می پرداخت.

این مستند تولید سال ۲۰۱۵ در مادرید و به سفارش شبکه هیسپان تی وی تولید شده است و داستان مردمی را روایت می کند که به دنبال مهاجرت و یافتن زندگی بهتر

« سعید یورصیمی بعد از ۱۰ سال دوری به صحنه برمی‌گردد

سعید پورصمیمی بازیگر پیشکسوت سینما، تئاتر و تلویزیون بعد از گذشت ۱۰ سال با اجرای نمایشنامه خوانی «آواز قو» به تئاتر باز می‌گردد. این نمایش به کارگردانی پریزاد شهرزاد است. ۱۵ رده‌بسته‌ت‌ماه در قالب نمایشنامه‌خوانی، در سالن شماره دو پردیس تئاتر شهرزاد اجرا شود. همچنین قرار است این نمایش بعد از نمایشنامه‌خوانی بر روی صحنه نیز اجرا شود. پورصمیمی علاوه بر حضور در سال‌های گذشته در سینما و تلویزیون نیز به‌عنوان بازیگر حضور داشته و نقش‌های زیادی ایفا کرده است اما در سال‌های اخیر مانند برخی دیگر از بازیگران کم‌کار بوده است. از همین رو دست‌اندرکاران نمایش «آواز قو» حضور او را بعد از گذشت ۱۰ سال دوری از تئاتر مغتنم قلمداد کرده‌اند. نمایش «آواز قو» درباره یک بازیگر پیر از کار افتاده در طول سالن تئاتر است که یک شب در سالن تئاتر جامی می‌ماند. وی در طول یک‌تمام گذشته حدودی صحنه مرور می‌کند.

« نمایش مستند بمباران شیمیایی آمریکایی ها در ویتنام

مستند «خاطرات نانجی» به کارگردانی وحید فرجی به‌زودی در جشنواره نیوجرسی آمریکا به نمایش در می‌آید. این مستند از تولیدات مرکز فرهنگی مینیا، در ادامه حضور بین‌المللی خود در جشنواره فیلم «حقوق بشر» که در روزهای هفتم و هشتم اردیبهشت‌ماه به‌نیوجرسی آمریکا برگزار می‌شود، حضور دارد و در بخش رقابتی اکران می‌شود. این مستند پیش از این در جشنواره «کاران» روسیه نیز اکران شده بود. «خاطرات نانجی» که در کشور ویتنام تولید شده به‌اثراث ماده نانجی روی خانواده‌های سربازهای آمریکا و مردم ویتنام که توسط ارتش آمریکا در زمان جنگ آمریکا با ویتنام استفاده شده بود، می‌پردازد. استفاده آمریکا از این سلاح نه‌تنها در هاون قطعه بر مردم ویتنام و سربازان آمریکایی تأثیر منفی گذاشت، بلکه نسل دوم از فرزندان ویتنامی و سربازان آمریکایی را نیز در چار مشکلات جسمی و روحی کرد، در حقیقت این سلاح که گازی موسوم به عامل نانجی «تولید می‌شود، سرمنشأ جنایت‌های علیه بشر است که آمریکا مرتکب آن شد.

«فیلشاه» ناامید از اکران در تهران به شهرستان‌ها رفت

انیمیشن سینمایی «فیلاشه» با استقبال مردم شهرستان صومعه‌سرا که سینما ندارد، در سه روز نمایش خود میزان بیش از سه هزار نفر از مردم شد. هم‌زمان با اکران انیمیشن سینمایی «فیلاشه» در سینماهای کشور، به‌همهٔ فعالان فرهنگی صومعه‌سرای گیلان، مردم این شهر که فاقد سینما هستند، طی چند سانس به دیدن این انیمیشن نشستند. محمود جواد جعفری، مسئول این اکران‌ها پیرامون این موضوع گفت: «انیمیشن «فیلاشه» راه طی دو روز و در هشت سانس در سالن فارابی شهرستان صومعه‌سرا برای ده هزار و ۵۰ نفر نمایش دادیم که حاصل آن فروش هفت میلیون تومانی این انیمیشن سینمایی بود. به گفتهٔ وی، ۸۵ درصد بلیت‌ها که برای انیمیشن «فیلاشه» به‌فروش رفت، دانش‌آموزی و باقیمت سه‌هزار تومان بود. ۱۵ درصد نیز به صورت حادی و باقیمت پنج‌هزار تومان توسط مخاطبان خریداری شد. اگر تمامی بلیت‌های فروخته‌شده در ۱۴ میلیون تومان می‌رسید، عرصه می‌تواند میزان فروش مابه‌ای حدود ۱۴ میلیون تومان می‌رسید.

[illegible]